

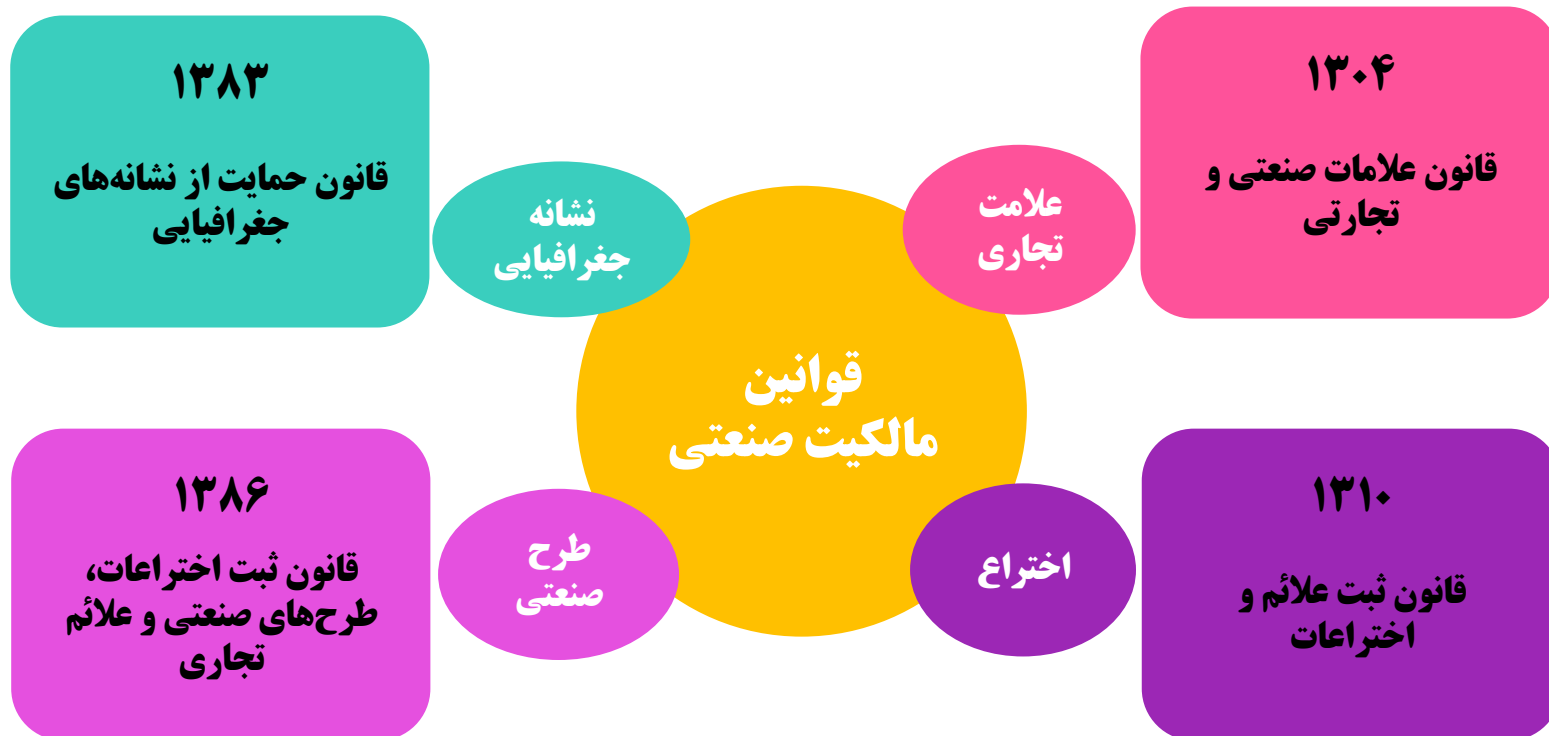
فراآیندهای ثبت اختراعات

الزامات جدید قانون حمایت از

مالکیت صنعتی مصوب ۱۴۰۳

علی (مضانی بوکت
رئیس اداره ثبت اختراعات داخلی

تاریفیه

قانون حمایت از مالکیت صنعتی

مصوب ۱۳۰۱/۳/۱۴

اختراعات

- بررسی ماهوی اختراعات توسط مرجع ثبت
- اختراعات ژنتیکی
- اختراعات دفاعی

طرزهای صنعتی

- انتشار اظهارنامه‌ها
- انتشار عمومی در صورت پذیرش و امکان اعتراض اشخاص ثالث

اسرار تجاری

- حمایت از اسرار تجاری

نمونه اشیاء مصرفی

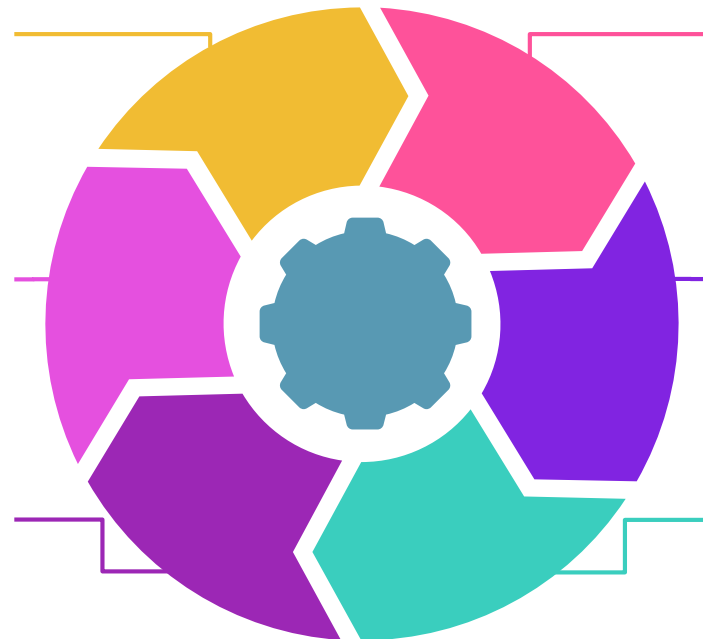
- ثبت نمونه اشیاء مصرفی
- تغییر درخواست ثبت اختراع به نمونه شیء مصرفی و بالعکس

علائم تجاری

- لحاظ کردن طرح‌های صنعتی در بررسی ماهوی اظهارنامه علامت تجاری
- منع استفاده از نام تجاری توسط غیر به عنوان علامت تجاری

رقابت غیرمنصفانه

- تعیین موارد رقابت غیرمنصفانه

• قانون حمایت از مالکیت صنعتی •

شرکت در کلاس ها یا
دوره های آموزشی
مالکیت فکری

استخدام یکساله
حداکثر سه نفر مخترع
یا طراح صنعتی

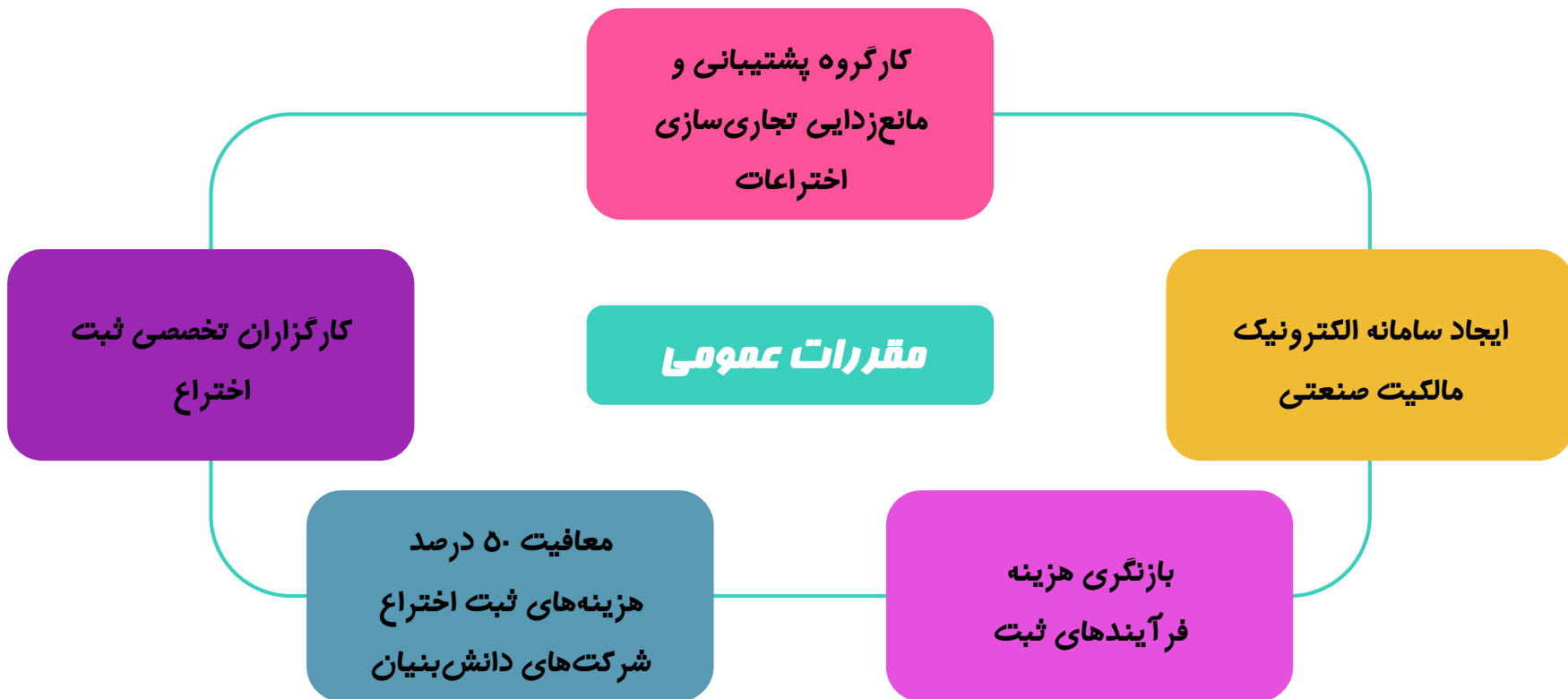
مقررات کیفی

درج مراتب عذرخواهی از
شاکی در جرائد محلی یا
کثیرالانتشار

فراهم کردن موجبات
صادرات یکی از
محصولات دانش بنیان

تدوین نماهنگ
فرهنگ سازی رعایت
حقوق مالکیت فکری

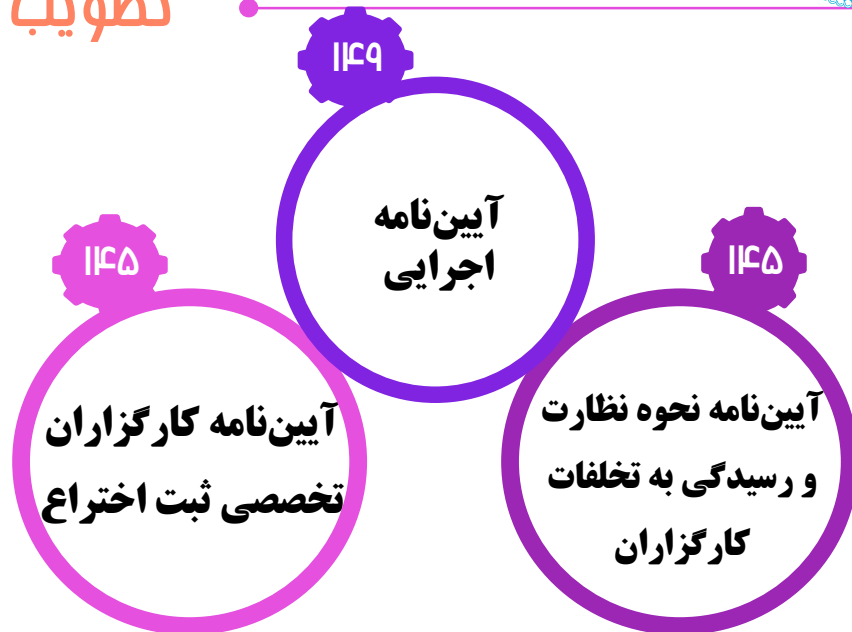
• قانون حمایت از مالکیت صنعتی •

تصویب آیین‌نامه‌ها

به تصویب هیأت وزیران

به تصویب رئیس قوه قضائیه

مرجع ثبت

ماده ۱۳۴- مرجع ثبت مالکیت صنعتی، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور است. ثبت تمام موضوعات مربوط به مالکیت صنعتی، اعم از اختراعات، نمونه شیء (مدل) مصرفی، طرح‌های صنعتی، علائم تجاری، علائم جمعی، علائم تأییدی، نام‌های تجاری و نشانه‌های جغرافیایی در این سازمان انجام می‌شود.

تبصره ۲- نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در امور مربوط به مالکیت صنعتی در سازمان جهانی مالکیت فکری و اتحادیه‌های مربوط به معاهده (کنوانسیون)‌های مرتبط با آن با مرجع ثبت است.

برفی از پالش‌های اجرا

تبصره ماده ۱۵

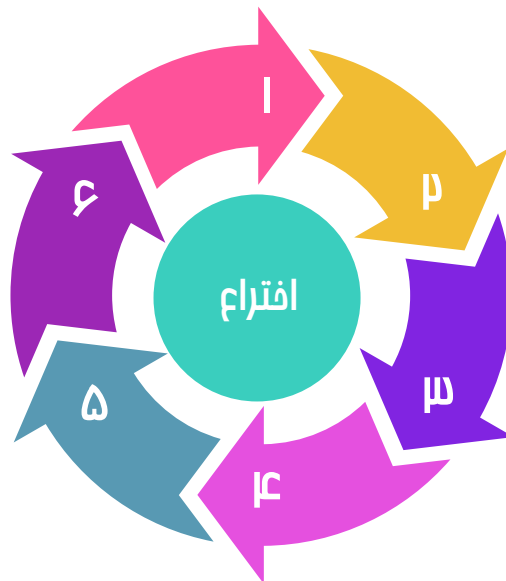
درخواست مجوز دسترسی به منابع
زیستی متعلق به سایر کشورها در
صورت رفتار متقابل

ماده ۲۲

ارائه مستندات مربوط به اظهارنامه
اختراع تسلیم شده در خارج از کشور

ماده ۲۳

ابهامات موجود در رفع نقص

تبصره ۲ ماده ۵

منع تقاضای ثبت اختراع برای کارکنان
مرجع ثبت

تبصره ۳ ماده ۶۵

نحوه پرداخت اقساط سالانه اختراع

ماده ۲۴

بررسی وحدت اختراع قبل از بررسی
ماهوی

تغییرات فرآیندی

ماده ۲۷

انتشار ۱۸ ماه

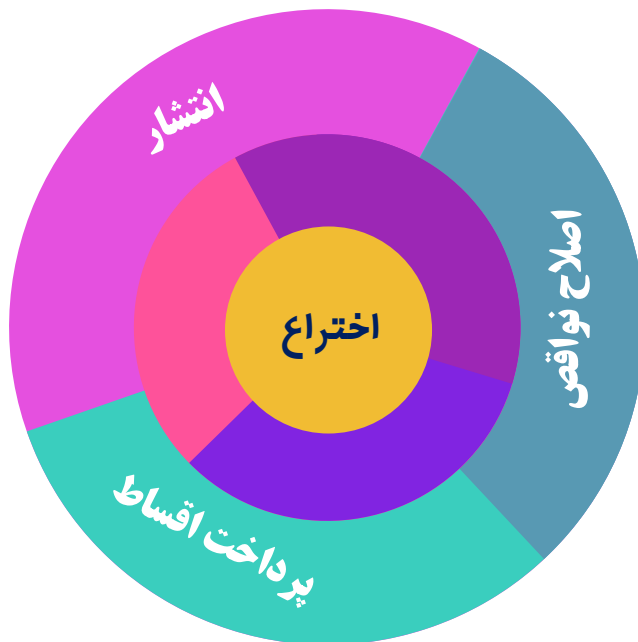
تاثیر بر پرونده های PCT؟

ماده ۶۵

شروع پرداخت بعد از گذشت دو

سال از تاریخ تسلیم اظهارنامه

تاثیر بر پرونده های PCT؟

ماده ۲۳

مواد ۱۴، ۱۵ و ۲۲

ماده ۱۹ (نقشه ها)

الزامات جدید قانونی فرآیندهای ثبت اختراعات

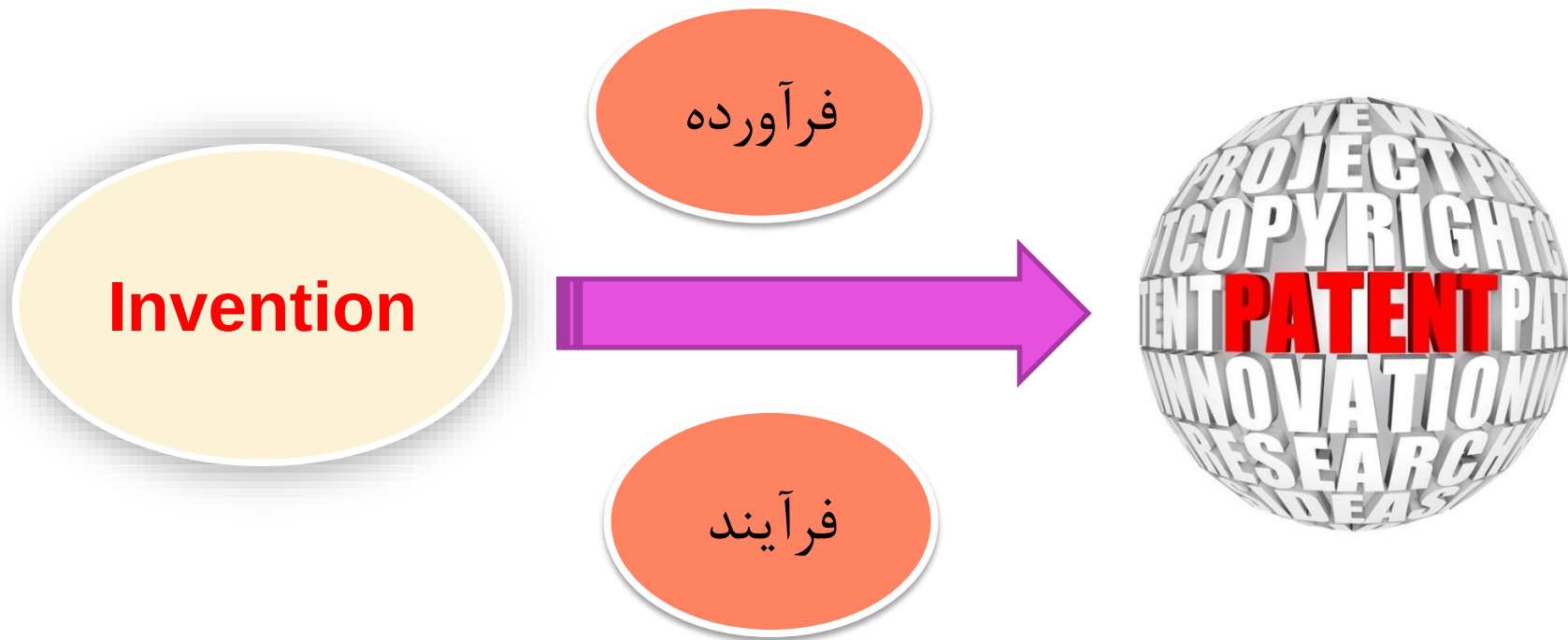
مرجع ثبت مالکیت صنعتی، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور است.

بهرمندی از حقوق ناشی از اختراع مندرج در این قانون، منوط به ثبت آن نزد مرجع ثبت است.

ثبت اختراع مطابق این قانون، مستلزم تسلیم اظهارنامه به مرجع ثبت است.

الزامات جدید قانونی انواع اختراع

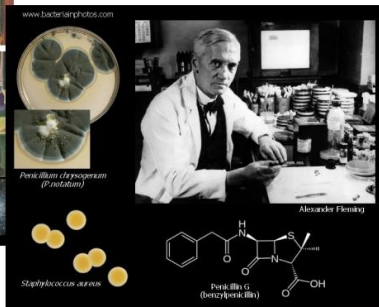
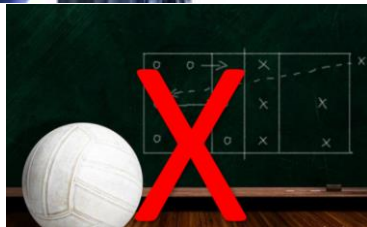
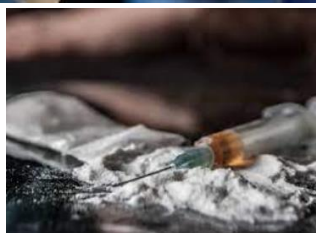
الزامات جدید قانونی استثنائات

ماده ۴- موارد زیر از مصادیق اختراع موضوع این قانون نیست یا از حیطه حمایت از اختراع، خارج است:

- ۱ - کشفیات، نظریه‌های علمی، روش‌های ریاضی و آثار هنری
- ۲ - **کاربرد جدید از فراورده‌ها یا فرایندهای شناخته شده**
- ۳ - طرح‌ها، قواعد و روش‌های انجام فعالیت‌های ذهنی و فعالیت‌های اجتماعی، کسب و کار و بازی‌ها
- ۳ - روش‌های **پیشگیری**، تشخیص، **جراحی** و درمان در بیماری‌های انسان و حیوان
- تبصره - این بند شامل فراورده‌های مورد استفاده در روش‌های مذکور که منطبق بر تعریف اختراع است، نمی‌شود.
- ۵- گیاهان و جانوران و ریزسازواره (میکروارگانیسم)‌ها و اجزای آن‌ها **آنچنان که در طبیعت یافت می‌شوند**، ارقام گیاهی و جانوری و اجزای ژنی (ژنتیکی) آن‌ها، مشتقات زیستی طبیعی و همچنین فرایندهای اساساً زیستی طبیعی
- تبصره ۱- ریزسازواره (میکروارگانیسم)‌های دست‌ورزی شده ژنی (ژنتیکی) و فرایندهای ریززیست محیطی (میکروبیولوژیک) تولید و تکثیر آن که به واسطه مداخله مستقیم انسان در ترکیب ژنی (ژنتیکی) به دست می‌آیند و خواصی دارند که در حالت عادی از گونه‌های طبیعی حاصل نمی‌شود و همچنین فرایندهای زیستی مبتنی بر طراحی و مداخله فنی و دارای شروط سه گانه اختراع از مصادیق این بند محسوب نمی‌شوند.
- تبصره ۲- «ارقام گیاهی دست‌ورزی شده» مطابق قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ و «منابع دامی دست‌ورزی شده» مطابق قانون نظام جامع دامپروری کشور مصوب ۱۳۸۸/۵/۷ به ثبت می‌رسند.
- ۶- اختراعی که بهره‌برداری از آن، خلاف موازین شرعی، نظم عمومی و یا اخلاق حسنه است.
- ۷- **اختراعی که بهره‌برداری از آن با حفظ حیات یا سلامت انسان مغایرت دارد یا موجب آسیب جدی به محیط زیست یا کاهش تنوع زیستی می‌گردد.**

الزامات جدید قانونی استثنائات

Time

الزامات جدید قانونی مقوق ناشی از ثبت اختراع

ماده ۹- در صورتی که اختراع، ناشی از استخدام یا قرارداد باشد، حقوق مادی ناشی از اختراع متعلق به کارفرما است، مگر آنکه به صورت دیگری توافق شده باشد. به منظور صدور گواهینامه اختراع، متقاضی ثبت باید نام مخترع را به مرجع ثبت اعلام کند.

تبصره - چنانچه اختراع در چهارچوب موضوع فعالیت قراردادی مخترع نباشد یا در مورد اختراع ناشی از اجرای قرارداد، تعیین تکلیف نشده باشد، حقوق مادی ناشی از اختراع، متعلق به پیمانکار یا مستخدم است، مگر آنکه اختراع با استفاده از دانش، اطلاعات، فناوری و یا ابزار و تجهیزات متعلق به کارفرما صورت گرفته باشد که در این صورت، حق ثبت اختراع و حقوق ناشی از گواهینامه آن متعلق به مخترع است و کارفرما نیز حق بهره برداری غیرانحصاری از اختراع را دارد.

الزامات جدید قانونی مقوق ناشی از ثبت اختراع

ماده ۳۳- جنبه‌های مادی حقوق ناشی از اختراع یا حق بهره‌برداری انحصاری از آن، متعلق به دارنده گواهینامه اختراع (مالک اختراع) است.

(ساخت، واردات، عرضه برای فروش، فروش و استفاده از فراورده، ذخیره به قصد فروش، استفاده از فرایند)

الزامات جدید قانونی مقوق ناشی از ثبت اختراع

ماده ۳۸- حقوق مادی ناشی از اختراع ثبت شده و بهره‌برداری از آن، شامل موارد زیر نمی‌شود:

۱- فروش مجدد فراورده‌هایی که توسط مالک اختراع یا با توافق او در بازار عرضه می‌شود.

۲- واردات فراورده‌هایی که توسط مالک یا با توافق او در بازار عرضه شده است.

۳- استفاده از وسایل موضوع اختراع در هواپیماها، وسائط نقلیه زمینی یا کشتی‌های سایر کشورها که به طور موقت یا به طور تصادفی وارد حریم هوایی، مرزهای زمینی یا آب‌های کشور می‌شوند.

۴- بهره‌برداری از اختراع که با هدف استفاده در تحقیقات علمی یا آزمایشی یا با اهداف آموزشی و پژوهشی انجام می‌شود.

۵- بهره‌برداری توسط هر شخصی که به صورت غیرمقابلانه قبل از تقاضای ثبت اختراع یا در مواقعی که حق تقدم تقاضا شده است، قبل از تاریخ تقاضای حق تقدم همان اختراع، از اختراع استفاده می‌کرده یا اقدامات جدی و مؤثری جهت آماده شدن برای استفاده از آن در ایران به عمل آورده است.

۶- استفاده شخصی از اختراع بدون مقاصد تجاری

۷- اقدام مقدماتی برای استفاده تجاری از اختراع دارویی

۸- ساخت داروهای ترکیبی تک نسخه‌ای

۹- تغییر شیوه کاربرد داروی ثبت شده بدون تغییر در ماهیت

الزامات جدید قانونی مقوق ناشی از ثبت اختراع

ماده ۵۴ - جنبه‌های معنوی حقوق ناشی از اختراع، شامل موارد زیر است:

۱- ذکر نام پدید آورنده اختراع به عنوان مخترع

۲- بهره‌مندی از تقدیر و جایزه: تقدیر، پاداش، جایزه نقدی و امتیازاتی که به هرنحو به اختراع به عنوان دستاورد علمی تعلق می‌گیرد، متعلق به مخترع است؛ حتی اگر حقوق مادی ناشی از ثبت اختراع، متعلق به دیگری باشد.

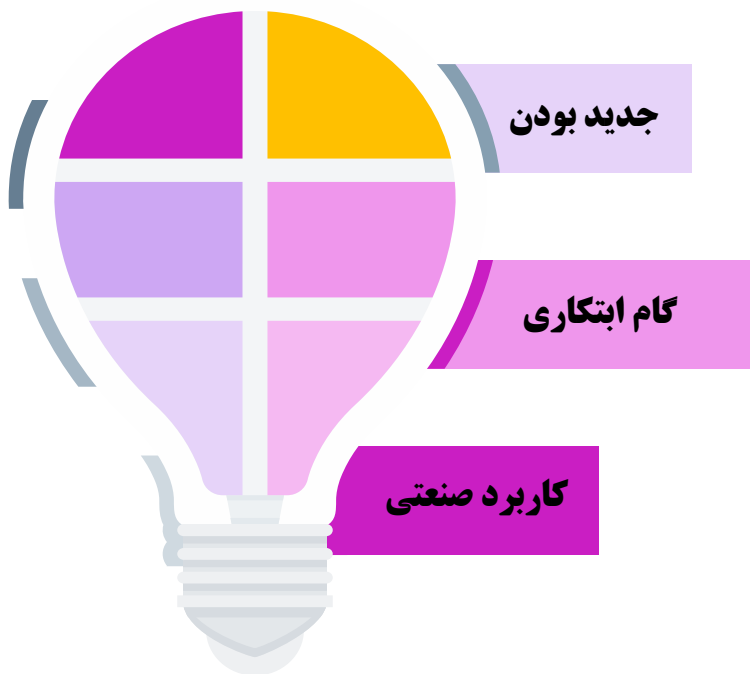
ماده ۵۵ - هرگونه اظهار یا تعهد مخترع مبنی بر اینکه نام شخص دیگری به‌عنوان مخترع در گواهینامه اختراع ذکر گردد، فاقد اثر است.

ماده ۵۶ - حق معنوی ناشی از اختراع، دائمی است. دارنده حق معنوی همواره مخترع است، اما دارنده حقوق مادی ناشی از گواهینامه اختراع ممکن است شخصی غیر از مخترع باشد.

الزامات جدید قانونی فرآیندهای ثبت اختراعات

ماده ۱۱- اختراعی قابل ثبت است که دارای شرایط شکلی و ماهوی مندرج در این قانون باشد. چنانچه مرجع ثبت، این شرایط را مطابق مواد مذکور در این مبحث از قانون احراز کند، اختراع را ثبت می‌نماید؛ در غیر این صورت، **اظهارنامه را رد** و مراتب را با ذکر دلایل رد به صورت کتبی به متقاضی ابلاغ می‌کند.

الزامات جدید قانونی شرایط اختراع پذیری

ماده ۱۲- شرایط اختراع عبارت است از:

۱- **جدید بودن:** بدین معنا که اختراع در فن یا صنعت پیشین، وجود نداشته باشد.

۲- **دارا بودن گام ابتکاری:** بدین معنا که اختراع برای دارنده مهارت متعارف در فن یا صنعت مربوط، معلوم و آشکار نباشد.

۳- **دارا بودن کاربرد صنعتی:** بدین معنا که اختراع در رشته‌ای از صنعت، قابل ساخت یا استفاده باشد.

تبصره ۱- مراد از صنعت، مفهوم عام آن است و شامل مواردی نظیر صنایع دستی، کشاورزی، ماهیگیری و خدمات نیز می‌شود.

الزامات جدید قانونی مدارک پیوست اظهارنامه

ماده ۱۵

مدارک پیوست
اظهارنامه

تبصره - در خصوص منابع زیستی متعلق به
سایر کشورها، در صورت رفتار متقابل، مجوز
دسترسی از متقاضی درخواست می‌شود.

Access and benefit-sharing (ABS)

Access and benefit-sharing refers to the way in which genetic resources may be accessed and used, and how the benefits arising from such utilization are shared between the people or countries using the resources (users) and the people or countries that provide them (providers).

الزامات جدید قانونی فراآیندهای ثبت اختراعات

در صورتی که اختراع مربوط به حوزه زیست فناوری و منابع ژن شناختی (ژنتیک) باشد، متقاضی (اعم از مالک و مخترع) مکلف است علاوه بر موارد مندرج در مواد (۱۴) و (۱۵) این قانون، اطلاعات و اسناد زیر را به ضمیمه اظهارنامه خود به مرجع ثبت تسلیم نماید:

۱- اعلام مبدأ جغرافیایی منبع زیستی طبیعی مورد استفاده برای انجام اختراع و نحوه دسترسی به منابع

۲- اعلام محل نگهداری و نحوه دسترسی در خصوص منابع زیستی فاقد مبدأ جغرافیایی

۳- گواهی تودیع نمونه ژنی (ژنتیکی) یا زیستی به مراکز نگهداری ذخایر ژنی (ژنتیکی) و زیستی در صورت عدم امکان توصیف آن، بنا به تشخیص مرجع ثبت

تبصره - مراکز ذیصلاح برای تودیع و صدور گواهی و شناسه تودیع برای مواد زیستی و ژنی (ژنتیکی) توسط مرجع ثبت اعلام می شود.

الزامات جدید قانونی اصلاح اظهارنامه

تبصره - هر یک از ادعاهای یک اختراع مبنای ارزیابی در مرجع ثبت و رسیدگی به دعاوی نقض در مرجع صالح قضائی خواهد بود.

ماده ۱۹- چنانچه در اظهارنامه به نقشه‌هایی استناد شود که به آن ضمیمه نشده است، مرجع ثبت به متقاضی ابلاغ می‌کند که نقشه‌ها را ظرف یک ماه تسلیم نماید. در صورت تحویل نقشه‌ها توسط متقاضی، مرجع مذکور تاریخ تقاضا را تاریخ دریافت نقشه‌ها محسوب می‌کند؛ در غیر این صورت، تاریخ تقاضا را همان تاریخ دریافت اظهارنامه قید می‌نماید و استناد به نقشه‌ها قابل پذیرش نیست.

ماده ۲۰- متقاضی می‌تواند تا قبل از تصمیم مرجع ثبت مبنی بر تأیید یا رد اظهارنامه، با پرداخت هزینه مربوط، اصلاحاتی را در ادعا یا ادعاها انجام دهد، مشروط بر آنکه از حدود توصیف اظهارنامه نخست تجاوز نکند.

الزامات جدید قانونی مدارک پیوست اظهارنامه

اظهارنامه اختراعی را در خارج از کشور تسلیم شده:

- ☐ تصویر هرگونه تصمیم، نامه یا اخطاریه
- ☐ تصویر گواهینامه اختراع
- ☐ تصویر هرگونه تصمیم نهائی مبنی بر رد
- ☐ تصویر هرگونه تصمیم نهائی مبنی بر بی اعتباری گواهینامه اختراع

ماده ۲۲

تبصره - متقاضی مذکور در صورتی می تواند اختراع مزبور را در ایران ثبت کند که بیش از دوازده ماه از تسلیم اولین اظهارنامه وی در خارج از کشور نگذشته باشد.

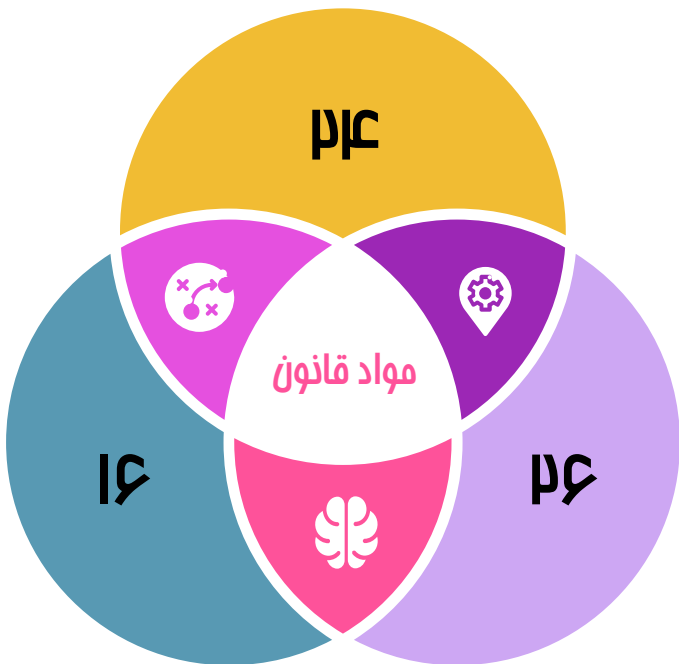
الزامات جدید قانونی مداخل شرایط پذیرش اظهارنامه

ماده ۳۲

- ۱- درخواست صریح یا ضمنی ثبت اختراع
- ۲- خلاصه توصیف اختراع
- ۳- مشخصاتی که شناخت هویت متقاضی یا نماینده قانونی وی و تماس با آنها را ممکن سازد.

- اعتراض به تصمیم رفع نقص یا رد اظهارنامه
- هیأت رسیدگی به اختلافات ثبت مالکیت صنعتی

الزامات جدید قانونی بررسی ماهوی

ماده ۲۴ وحدت اختراع (بعد از بررسی شکلی و قبل از بررسی ماهوی)

ماده ۲۶ بررسی ماهوی (فرصت یک ماهه برای بررسی مجدد)

ماده ۱۶ اعلام مبدأ جغرافیایی، اعلام محل نگهداری و نحوه دسترسی،
گواهی تودیع نمونه ژنی

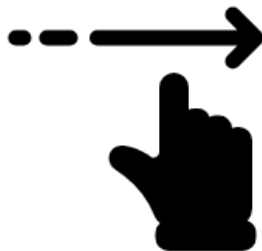
الزامات جدید قانونی انتشار اظهارنامه

ماده ۲۷- مرجع ثبت، اظهارنامه و پیوست‌های مربوط به آن را پس از گذشت هجده ماه از تاریخ ثبت اظهارنامه یا در صورت مقتضی از تاریخ حق تقدم، برای عموم منتشر می‌کند. چنانچه بررسی و تأیید اظهارنامه قبل از مهلت مذکور تمام شود، متقاضی می‌تواند با پرداخت هزینه مربوط به صورت مکتوب از مرجع مذکور تقاضا کند اظهارنامه و پیوست‌های مربوط به آن را قبل از مهلت هجده ماهه منتشر کند.

تبصره - مرجع ثبت مکلف است اظهارنامه‌هایی که به هر دلیل رد شده‌اند را نیز برای عموم منتشر و امکان دسترسی عمومی به سامانه برخط یا جویشگر (موتور جستجوی) اظهارنامه‌های رد شده را ایجاد کند.

الزامات جديد قانونى انتشار اظهارنامه

۱۸

الزامات جدید قانونی بررسی ماهوی اظهارنامه

ماده ۲۹- پس از انتشار متن نهائی اختراع، هر شخصی که نسبت به پذیرش اظهارنامه اعتراض داشته باشد، می تواند ظرف نه ماه اعتراض خود را به مرجع ثبت تسلیم کند. مرجع ثبت، اعتراض واصل شده را جهت رسیدگی و اتخاذ تصمیم به هیأت موضوع ماده (۲۳) این قانون ارسال می کند. در صورت سپری شدن مهلت نه ماهه، شخص معترض به اختراع ثبت شده و گواهینامه صادر شده، می تواند اعتراض خود را در مرجع صالح قضائی مطرح کند.

الزامات جدید قانونی بررسی ماهوی اظهارنامه

ماده ۱۴۶

تبصره ۳- تمام اطلاعات و مستندات ارائه شده از طرف متقاضیان ثبت اختراع از جمله اظهارنامه، توصیف نامه و ادعای نام و ادعای نام تا قبل از زمان انتشار مطابق این قانون نزد مرجع ثبت محرمانه تلقی شده و بجز موارد قانونی مربوط به استعلام دادگاهها، غیرقابل افشاء است.

تبصره ۴- پس از سه سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، تمام بررسیها باید در مرجع ثبت انجام شود و انتقال اطلاعات و مستندات مذکور به خارج از مرجع ثبت، جهت بررسی ممنوع است.

الزامات جدید قانونی مدت حمایت

ماده ۳۴- مدت اعتبار گواهینامه اختراع، مشروط به رعایت ماده (۶۵) این قانون،
بیست سال از تاریخ تسلیم اظهارنامه است.

ماده ۶۵- در صورتی که **هزینه سالانه** پرداخت نشود، اظهارنامه مربوط مسترد شده تلقی
و یا گواهینامه اختراع، فاقد اعتبار می شود.

محدوده حمایت از اختراع:

حق ثبت اختراع یک حق سرزمینی می باشد.

الزامات جدید قانونی

نمونه شیء مصرفی

ماده ۷۴

۳+۳ سال

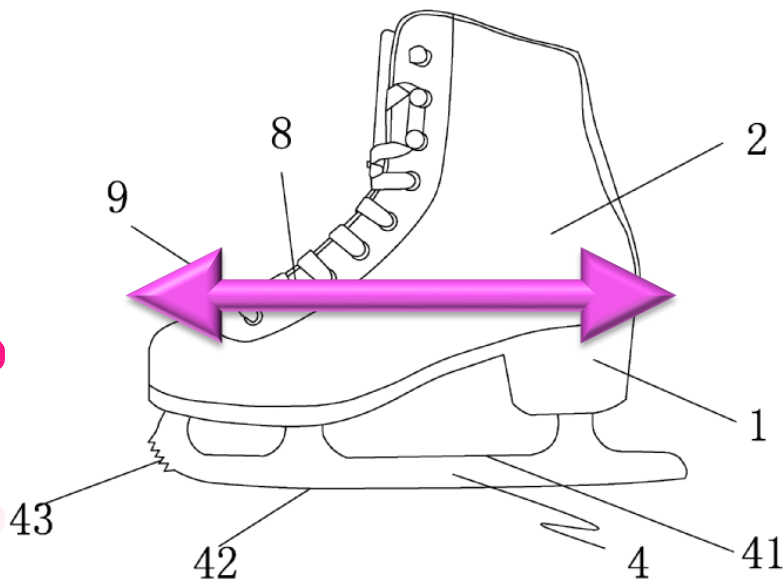
نمونه شیء
مصرفی

نمونه اشیاء مصرفی عبارت است از راه‌حل‌های جدید فنی در رابطه با شکل و ساختار محصول یا ترکیبی از آن‌ها که موجب بهبود عملکرد آن می‌شود. نمونه شیء مصرفی، زمانی قابل ثبت است که **جدید و دارای کاربرد صنعتی** باشد.

تبصره ۱- حمایت از نمونه اشیاء مصرفی، منحصر به فراورده‌ها بوده و شامل فرایندها نمی‌شود.

الزامات جديد قانوني

نموه شئ، مصرفي

الزامات جدید قانونی

جدول هزینه‌ها

عنوان هزینه فرایند ثبتی	میزان هزینه دریافتی از اشخاص حقیقی (مبنای محاسبه ریال)	
	در خصوص اختراع و طرح صنعتی برای هر طبقه	در خصوص علائم و نامهای تجاری برای هر طبقه
ثبت اظهارنامه و جستجو	۵۰۰/۰۰۰	۲/۰۰۰/۰۰۰
بررسی ماهوی	۳/۰۰۰/۰۰۰	-
صدور گواهی‌نامه (حق‌الثبت)	۱/۰۰۰/۰۰۰	۶/۰۰۰/۰۰۰
تمدید سالانه	۱/۰۰۰/۰۰۰	۶/۰۰۰/۰۰۰ (برای هر دوره حمایت)
انتقال و ثبت مجوز بهره‌برداری	۵۰۰/۰۰۰	۱/۰۰۰/۰۰۰
بررسی اعتراض	۱/۵۰۰/۰۰۰	۵/۰۰۰/۰۰۰
پاسخ استعلام، تغییرات، رفع نقص و سایر خدمات ثبتی	۵۰۰/۰۰۰	۵۰۰/۰۰۰
۱- هزینه فرایندهای ثبت اشخاص حقوقی پنج برابر هزینه اشخاص حقیقی است.		
۲- شرکتهای دانش‌بنیان مورد تأیید معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری از پرداخت پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه‌های ثبت اختراع معافند.		
۳- هزینه فرایندهای ثبت نمونه اشیاء مصرفی نصف هزینه‌های ثبت اختراع است.		
۴- مبالغ مذکور در این جدول هر سه سال یکبار به تناسب نرخ تورم اعلام‌شده از سوی بانک مرکزی با پیشنهاد مرجع ثبت و تصویب رئیس قوه قضائیه تعدیل می‌شود.		

IF you have any questions, feedback or suggestions please write to me:

IP.ramezani@gmail.com

مالکیت معنوی نوآوری برای آینده بهتر